

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Erzsébet-körút 13. sz.**
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: **vasárnap és csütörtökön.**

Zseb-politika.

Rövid néhány soros statisztikai adat fekszik előttünk, mely mindössze azt meséli el, hogy itt a közelünkben van Chotek grófnak 40 ezer hold első minőségű földből álló uradalma, amelytől a gróf ur összesen 96 ezer korona földadót fizet, tehát holdanként 2 korona 40 fillért; míg ugyancsak itt a kisgazdák adója holdanként átlag 12 korona, vagyis éppen ötször annyi, mint az uradalomé.

Szűkszavu mivoltában is beszédes adat ez, melynek az a különös sajátossága, hogy akaratlanul is rávilágít Tisza István gróf politikájának hátterére és titkos rugóira.

Nagy tévedés volna ugyanis azt hinni, hogy Tiszát csupán az egyéni érvényesülés határtalan vágya és a hatalom után áhító olthatatlan szomjuság ösztökéli arra, hogy mindent legázoljon, ami útjában áll és mindent fölládozzon, ami tisztességes hazafi előtt szent és sérthetetlen.

A diktatori hajlamok, sőt a nérói tulajdonságok is mértéktelenül ki vannak ugyan fejlődve az ő sötét lelkében; s ezek a hajlamok és egyéni tulajdonságok bizonyára szertelen törtetésre, vad erőszakosságokra sarkalják őt; s az is bizonyos, hogy vérbeli junker létére a kormányzó hatalmat a saját kasztja monopoliumának tekinti, melyet megtartani iparkodik; mindazonáltal cselekedeteinek, tülekedésének és vehemens küzdelmének főrugója az anyagi érdek, a rut önzés, a fukarkezű zseb-politika.

Ez alatt azonban nem a piszkos panamázt, nem a közvagyon elcsaklítását értjük. Szó sincs róla. Tisza kezéhez közpénz nem ragad; tiltott üzletek az ő egyéniségét be nem szennyezik. Mindössze eltűri, hogy az emberei panamáznak; szemet huny az üzérkedők garázdálkodására és amennyire lehet, elősegíti a tussolást; mert csak ezen az áron tarthatja össze a köréje sereglett éhes mungócsordát és mert — mint 13 próbás labanc — hiszen követi azt a régi osztrák regulát, hogy: „Magyarországot korrupcióval kell kormányozni.”

Mindezek dacára talán még sem kockáztatná meg ezt a galád harcot az alkotmányosság ellen, ha az önzése, a fukarsága nem rettegne a demokratikus irányzat közgazdasági politikájától. De a demokratikus programnak az a tétele, mely a progresszív (fokozatos) adózást és az igazságos adókiivetést hirdeti, valószínűsíti a vörös posztó Tisza előtt, amely őt egész az önkívületig dühösíti, s a szó szoros értelmében megvadítja.

Mit jelent ugyanis a progresszív adózás? Jelenti azt, hogy a közterhekhez a közönség ne egyforma kivétési kulcs szerint járuljon hozzá, amint a mi adórendszerünk megállapítja; hanem mindenki a tényleges teherviselési képessége arányában fizessen adót. Más szóval: annyi terhet viseljen minden adófizető, amennyit a jövedelme fölöslege szerint viselhet. Tehát akinek például 100 ezer korona az évi jövedelme, azt sokkal magasabb kirovási kulcs szerint adóztassák meg, mint akinek csak ezer korona jövedelmet juttat a sors.

Ez az, amiről Tisza István, a dús-gazdag nagybirtokos, még csak hallani sem akar; s aminek bekövetkezését minden áron, még alkotmányrombolás, még a nemzet legdrágább közjogainak fölládozása, még a demokrácia képviselőinek vérehullása árán is meg akarja akadályozni; s amiért még forradalomba is kész lenne behajszolni a nemzetet.

Annál vadabb elszántsággal küzd pedig a demokratikus program megvalósítása ellen Tisza, mert a demokrácia még azt is célul tűzte ki, hogy az adózás tekintetében teljességgel megszűnjenek a kedvezések és kiváltságok, melyekben most némelyek részesülnek; hanem ehelyett mindenütt igazságosan és a valóságnak megfelelően állapítsák meg az adóalapot; hogy valahára vége legyen annak az égreakáló istentelenségnek, hogy amíg a kisgazdákon átlag 12 korona földadót vasalnak be, addig a protekciós nagy uradalmak — mint a cikkünk elején idézett példa bizonyítja — ugyanolyan, vagy még jobb minőségű földért holdanként 2 korona 40 fillérrel dugják ki az állam szemét.

Am Tisza éppen azért csinál égszakadást-földindulást ebben a szerencsétlen országban, hogy ezt a Chotek

gróf-féle adózási rendszert — amelynek révén ő is évenként egész vagyont takaríthat meg — továbbra is fentarthassa, s a közteherviselésből az oroszlánrészt a kisemberekből álló tömeg nyakára háríthassa át.

Látnivaló, hogy a Tisza-féle „nemzeti munka” álarc alatt tulajdonképpen a zsebpolitika önző defenzív harca folyik. A legnagyobb ostobaság volna tehát, ha a kisemberek nem tanulnának tőlük, s összes erejük megfeszítésével mindent el nem követnének, hogy ezt a káros hozatos rendszert megbuktassák.

Mert ha idejekorán nem sikerül a zsebpolitika zsebrákjait megbuktatni, akkor mérget vehetünk rá, hogy — „a nagy halak megeszik a kis halakat.”

A legújabb turpisság.

A belügyminiszteri boszorkánykonyhán — melyet hivatalos nyelven törvénykészítő osztálynak neveznek — nagyban dolgoznak a választókerületek új beosztásán. Hogy miképpen dolgoznak, azt el lehet képzelni, mikor Tisza kommandójára megy az egész machináció; s a jelszó az, hogy amit a kormányzó párt az új választási törvény életbeléptetésével elveszt a révén, (mert Tiszáké számítása szerint vesztene) azt vissza kell szerezni a vámon; értsd: vissza kell szerezni a kerületek beosztásával; még pedig uzsora kamatokkal.

E sorok írójának a minap alkalma volt információt hallani olyan beavatott férfiaktól, akik tájékozva vannak a készülő „alkotás” kulisszatitkairól. S az információ szerint a cél az, hogy főképpen az ellenzéki kerületeket kell alaposan körülmetélni és amennyire lehet, megvásárolható és befolyásolható elemekkel kiegészíteni. Ellenben a mindenkorai kormánypárt biztos mentsvárait, az ugynevezett kincstári kerületeket és a mandátum szállító körzeteket legfőképpen el kell darabolni, de úgy, hogy egyből két biztos mungófészék legyen.

Mindenesetre sok fejtörést igénylő, nehéz munka, de „ki minek a mestere, annak a huncutja”. S hogy milyen körmönfont ravasz-sággal dolgoznak a honboldogítók, az abból is kitetszik, hogy a „vakulj magyar” kedvéért ellenzéki kerületekkel is megtesztik azt a tréfát, hogy egyből két ellenzéki kerületet formálnak, de gondosan vigyáznak rá, hogy minden ilyen esetért dupla kárpótlásban részesüljön az uralkodó párt.

A szembeszökő képtelenségeket mindenesetre „kiegyenlítik”. De hogyan? Erre két érdekes példát hallottunk.

Az egyik a Budapest székesfővárosi VII-ik kerület kérdése. Ebben a kerületben lakik 180 ezer ember, 16 ezer választóval. A választók

száma az új törvény szerint legalább 20 ezer lesz. Ez a kerület eddig küldött egy képviselőt. Megjegyzendő, hogy Erdélyben 180 ezer szász — tehát éppen annyi, mint a budapesti VII-ik kerület lakossága — eddig 15 képviselőt küldött. Ezt a hallatlan aránytalanságot tehát mégis muszáj megváltoztatni. Mégis változtatják úgy, hogy a budapesti VII-ik kerületet két részre osztják. Tehát 90 ezer lélekre esik majd egy képviselő. Ellenben a 180 ezer száznak megahagyják a 15 képviselőt, azon a címen, hogy: „szerzett jogokat nem szabad elvenni”. E szerint a 180 ezer szász minden 12 ezer lélek után küld egy képviselőt; de a szinmagyar és intelligens fővárosi kerületben 90 ezer lélek után dukál egy mandátum, mert ha többet adnának, akkor a nemzeti irányzat erősödne vele.

Nem utolsó dolog a bereczki kerület esete sem. Ott eddig az a hallatlan botrány volt, hogy mindössze 125 emberből állott az egész választó közönség. Minthogy ilyenformán elég volt 65 választót megvásárolni — sőt a „muszáj” szavazatokért pénzt sem kellett adni — a mandátum mindenkor a kormányé volt, mert akár ezer koronát is adhattak egy szavazatért; a választási kasszával, kivált ha a mungó jelölt maga is pénzes ember volt, ellenzéki jelölt föl sem vehette, aminthogy emberemlékezet óta nem is vette föl a versenyt. A mandátumnak tehát limitált ára volt mindenkoron.

Tiszáék ezt a botrányt, persze, nem tűrhetik tovább. A bereczki kerületet is „kiegészítik” tehát még néhány száz éhes választóval. De vigyáznak rá, hogy azok igazán éhesek legyenek. A pártkassza majd csak meggyőzi, legfeljebb az osztalékot szállítják lejjebb. Tessék aztán az ellenzéknek konkurrálni.

Igy néz ki az egész vonalon az operáció. És ez nevezetük „nemzeti munká”-nak, sőt a félhivatalos frazeologia szerint „demokratikus fejlődés”-nek is.

Machinációk a cukorgyár körül.

Zombor két démonja: Vojnits báró és Hauke Imre — munkában van. A cukorgyár dolgával akarják a várost becsapni. Hogy mi érdeke van ebben Vojnits bárónak, az majd kitűnik az alábbiakból. Előbb azonban állapítsuk meg a következő tényeket:

A zombori cukorgyár részvénytársaság úgy állapodott meg a várossal, hogy 1911-ben fölépíti a gyárat, ha akkorára sikerül „Zomborban és környékén” 6000 hold répatermelést biztosítani. Hogy ezt elérjék, maga a város is kötelezte magát, hogy földjeiből 500 holdat répatermelés alá ad ki haszonbérbe.

Mikor az építési határidő közeledett, a részvénytársaság halasztást kért, azon a címen, hogy még nem sikerült répatermelésre 6000 holdat biztosítani. A városi közgyűlés ama hírek hatása alatt, hogy a részvénytársaság nem akarja komolyan a zombori gyárat, csak répatermő területet gyűjt másik gyára számára — kedvetlenül fogadta a kérelmet, de mégis megadta a halasztást. Ez a halasztási komédia már kétszer megismétlődött, s a második esetben a közgyűlésen Prokópy Imre bizottsági tag a teljes kártérítési kötelezettséget akarta kikötni, arra a jogosan supponált esetre, ha a gyárat 1913-ban sem építik föl. Hauke polgármester azonban ezt az okos előrelátásról tanuskodó indítványt leszavaztatta. Ő tudta, hogy miért?

S íme, elérkezett 1913. augusztus hónapja, amikor a gyárépítést végre meg kellett volna kezdeni, s a részvénytársaság egy téglát

se tétetett le, hanem ahelyett megint beadott egy halasztási kérvényt, de most már egész aperte jó hosszú időre, 1916-ra akarja magának biztosítani a halasztást, megint csak az alatt az ürügy alatt, hogy „Zomborban és környékén” még nincs biztosítva 6000 hold répatermelés.

Álljunk meg ennél a szónál, hogy „Zombor környékén”. Mert „a kutya itt van eltemetve”. Ez a kifejezés ugyanis elasztikus; addig nyújtható, ameddig a részvénytársaságnak és az ő Mefisztóinak tetszik. A részvénytársaságnak pedig úgy tetszik, hogy ami répatermelési terület ezen a tájon biztosított, az kevesebb 6000 holdnál, mivelhogy az a terület, amely kiadná a 6000 holdat, már *nem Zombor környéke*, hanem a *verbászi körzethez tartozik*.

A *verbászi körzet*. Nos, itt lóg ki a Vojnits báró érdekének lólabá. Mert amikor Zombor beugrott annak a biztatásnak, hogy itt csinálnak cukorgyárat és megkezdődött a répatermelési területek biztosítása, a báró kisettenkedte, hogy előbb Verbászon legyen cukorgyár. És tényleg, Verbászon már építik is a gyárat, noha erről még szó sem volt akkor, amikor Zomborral szerződtek.

Ami répatermelő területet tehát a zombori cukorgyár számára „Zombor környékén” biztosítottak, azt egyszerűen átutalták a „verbászi körzetbe”. Ilyenformán itt nincs meg és talán sohase is lesz meg a szükséges 6000 hold, mert a környékbeli új területeket szimpliter a „verbászi körzet” javára könyvelik el. Így tehát Zombor hátán Verbász jut cukorgyárhoz, a becsapott zomboriaknak pedig a szemük koppan.

Nagy csapás ugyan ez a zombori közönségre, amely így elesik ettől a nagy közgazdasági jelentőséggel bíró gyárteleptől; de hát bele tudnánk törődni a csalódásba és a károsításba; hiszen se nem az első, se nem az utolsó károsítás ez, amit Vojnits báró mostohaatyáskodásának köszönhet a város. Csakhogy a közönség közgazdasági kárától eltekintve, a városi közkassza közvetlenül is drágán fizeti meg azt a trükköt, hogy Zombor rovására Verbászt ajándékozták meg a cukorgyárral.

A város ugyanis 500 holdat azzal a kötelezettséggel adott haszonbérbe a földjeiből, hogy a haszonbérlet tartoznak a cukorgyár részvénytársaság számára répat termelni. E korlátozás miatt aztán az 500 hold földért mintegy 50 ezer koronával kevesebbet fizetnek a bérlők a városnak. Az eddigi kár már rámegegy körülbelül 150 ezer koronára; s ha még 1916-ig tart ez a komédia, akkor közel félmillióba kerül a közkasszának az a multság, hogy Zombor elbolondulásával Verbásznak csináltak cukorgyárat. De hát persze, ez mind bagatell dolog, mikor a báró elérheti a célját és a polgármester évek óta tagja a cukorgyár részvénytársaság felügyelő-bizottságának, s az marad még évekig és huzza onnét a zsirus salláriumot. Ezért csak fizethet a város fél milliót!

A gazdasági és pénzügyi bizottságban már sikerült Haukének keresztül erőszakolni a neki dusan kamatozó halasztást. A szerdai közgyűlés dönt a kérdésben. Mikor ezeket a sorokat írjuk, még nem tudjuk, hogy milyen lesz a döntés. De megszoktuk már, hogy amit a báró és Hauke érdeke parancsol, azt a mungótöbbség behunyt szemmel szokta teljesíteni. Értendő érdeklődéssel várjuk tehát, hogy milyen lesz a közgyűlés állásfoglalása? Majd aztán lesz még némi kis mondanivalónk.

HIREK.

Jegyzőgyűlés. A bacsodrog vármegyei jegyzői egylet aug. 30.-án d. e. 10 órakor Zomborban közgyűlést tart. Gyűlés után az Elefánt vendéglőben társasbéd lesz.

A volt főispán ünneplése. A vármegyei belső községjegyzői egylet díszelnökét, Vojnits István nyugalmazott főispánt, díszoklevéllel tüntette ki. A díszoklevelet az aug. 30-iki jegyzőegyleti közgyűlésen ünnepélyesen adják át a volt főispánnak.

A „csak azért is” miniszterelnök. A hadvezetőség mostanában kellemetlen leleplezésekkel zavarta a Tisza-kormány honmentő cirkulusait. Elmondta, hogy még sok katonára és sok pénzre lesz szükség és Tiszáék hűsége senki számára nem fogja menteni. A leleplezés mód felett dühbe hozta Tiszát. Egy bécsi lapban önti ki a haragját a hadvezetőség indiszkrécioja ellen. Kijelenti, hogy ő még sem a létszámemelés összegébe, sem időpontjába nem egyezett bele; ő csak tárgyalt és értekezett; de őt kommunikékkal befolyásolni nem lehet. Ő a maga lábán szokott járni; ne fecsejjen hát a hadügyminiszter előre, mert ő — Tisza István — „csak azért is” letromfolja. Ad katonát és pénzt, (hogyne adna,) inkább kétszer annyit is, mint amennyit kérnek, hogy megmutassa, hogy az lesz és úgy lesz, amint ő akarja. Már ő ilyen legény „azt a hétszáz arkangyalát azoknak a generálisoknak”.

Érettségizett — gyepmester. Hauke Imre polgármester, a fizetés-emelések gyakorlatkező nagymestere, aki tudvalevőleg a „közgazdasági tevékenység” terén is kiváló férfiú és kipróbált szakértő a szövevényes üzleti manipulációkban is — megint egy életrevaló ötlettel gazdagította bokros érdemeinek sokaságát: „rendezte” ugyanis a „gyepmesteri hivatal” dolgait. Természetesen rendezte úgy, hogy *föl-emelte* a gyepmester *fixfizetését* 33 százalékkal és *föl-emelte* a *magánosoktól* a pócegdörök tartalmának kihordásáért, a kutyapeccérkedésért és döngkezelésért szedhető *díjakat* 50 százalékkal. Mikor ilyenformán a gyepmester javadalmazását körülbelül a VII-ik rangosztálynak megfelelő összegben megállapította, *vállalkozót* keresett rá. Persze, hogy talált is, akivel szerencsésen sikerült *megegyeznie*. Akkor aztán a pénzügyi és gazdasági bizottság elé terjesztette a bölcs tervezetet, ahol azt el is fogadták. De egy kis záradékot is csatolt Hauke ur a javaslatához; azt tudniillik, hogy a gyepmesteri állásra ne hirdessenek pályázatot, hanem járuljanak hozzá, hogy azt ő — a polgármester — alkalmazza, *meghívás útján*, mivelhogy neki már megvan a maga kiszemelt jelöltje. A bizottsági tagok azonban ebbe már nem akartak belemenni, mert hiszen jó, jó, hát hadd legyen a gyepmesterség busásan jövedelmező „közgazdasági vállalkozás,” de ha már az lesz, akkor tegyük azt elérhetővé mindenkinek, aki hajlandó vállalkozni rá és hagyjuk meg a városnak azt a jogát, hogy a jelentkezők közül válogathasson, legalább a megbízhatóság szempontjából. Hauke ur azonban ez ellen kézzel-lábbal tiltakozott; nem, ő nem engedni kitenni a mellőztetés esélyének a maga kiszemelt emberét, akinek a kedvéért oly magasra felszólta a javadalmazást. S minthogy a városatyák sem akarták földadni a maguk álláspontját, Hauke ur végre kivágta a maga tromfját, kategorikusan mondván: „Uraim, ragaszkodom a *meghíváshoz*, mert akit én akarok alkalmazni, az fölötte áll minden konkurrenciának; ő ugyanis *magasabb kvalifikációval* rendelkezik: *érettségi vizsgát tett férfiú!*” Ettől az argumentumtól aztán hanyat esett mindenki; mert az valóban nem közönséges „kulturális vivmány,” ha *érettségizett gyepmestere* lesz a városnak. Ezt csinálja utánunk más város! Ilyen fényes

sikert csak Hauke Imre tud elérni. A pénzügyi és gazdasági bizottság sietett is beleegyezni mindenbe; mert ha a polgármester ur nekidurálja magát, még egyetemi képzettségű gyepestert hoz, s annak a javadalmazását már nem is a VII-ik, hanem a VI-ik rangosztálynak megfelelően kell megállapítani.

Hajléktalan állami iskola. Az állítólag fejlesztés alatt álló zombori állami iskola részére a gondnokság, a tanfelügyelő hozzájárulásával, kibérelte a Weidinger testvérek cégnek a Thököly uton, a Vadászúrt tőszomszédságában levő házat, 3000 korona évi bérösszegért. Ebben az ügyben most érkezett le a közoktatási minisztérium döntése, mely nem hagyja jóvá a bérelti szerződést, mert — ugymond — a bérösszegre *nincs fedezet*. Persze, persze, minden fillér kell Bécsnek, s kulturális célra nem jut pénz. Szegény állami iskolának pedig mindössze egy rozoga és szűk tanterme van, ahol a növendékeket még hering módjára összepréselve se lehetne elhelyezni; nem is szólva arról, hogy hat osztályt egy tanterembe összezsúfolni különben is pedagógiai képtelenség. Az atyáskodó minisztérium tehát nagy kegyesen megengedte, hogy a gondnokság valami *olcsó szobácskát* béreljen iskola helyiségül; de semmi esetre se többet, mint egy szobácskát, s azt is a legolcsóbbak közül valót. Mert hát szegény Magyarország csak addig nyújtózkodhatik, ameddig a takaró ér. A gondnokságnak most abba öszül a feje, hogy hol kaphatna valami könyörületes lelket, aki potom garasokért egy kis helyet adna a hajléktalan állami iskolának. Fölvívjuk a jószívű emberbarátok figyelmét az ármerajzendereskedő állami iskola nagy szorultságára. Csak egy szobácskát, egy szerény és olcsó kis szobácskát adjanak az elárvult intézetnek.

Halálozás. Mély részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy Róth Mózes bírósági irodatiszt, a zombori kir. járásbíróház kezelő hivatalának vezetője, augusztus 9-én, a bajai közpórházban, elhunyt. Temetése Baján, augusztus 10-én délután ment végbe. A megboldogult hosszú időt, közel négy évtizedet, töltött el a jogszolgáltatásnál, amely idő alatt lelkiismeretes buzgóságával, soha nem lankadó szorgalmával, mintaszerű pontosságával és puritán jellemével felelősséget, a jogkereső közönségnek és a társadalomnak teljes nagyrabecsülését, s osztatlan rokonszenvét kivívta és kiérdemelte. Hosszu közszolgálatát éppen az idén akarta befejezni, s különös tragikum, hogy mielőtt a jól megérdemelt nyugalomba vonulhatott volna, a túlfeszített munkásság megtörte erejét és súlyos betegségbe döntötte. Hozzá tartozói szülőföldén, Baján, a közpórházba helyezték el, ahol néhány heti szenvedés után utólért a halál. A függetlenségi és 48-as eszméknek élete végéig ideális lelki, rajongó hive volt. Nagy számu ismerősein és tisztelőin kívül az egész zombori függetlenségi párt részvéte kíséri sirjába.

Kugli verseny. Tudvalevőleg augusztus 3-ára, vasárnapra volt kitűzve a kugli verseny a zombori függetlenségi kör tekepályáján. A rossz idő miatt azonban a versenyt elhalasztották és augusztus 15-én pénteken, esetleg folytatólagosan 17-én vasárnap délután tartják meg.

Eljegyzés. Schiller Dénes, vasutépítési vállalati főmérnök, budapesti lakos, eljegyezte Schlieszer Teri urleányt.

Tanulságos statisztika. Valamelyik ráérő tudós kiszámította, hogy egy elemi iskolai tanuló 50 koronába, egy polgári iskolai tanuló 286 koronába, egy kereskedelmi iskolai tanuló 343 koronába, egy egyetemi hallgató 1150 koronába és egy hadapród 2600 koronába kerül évenként Magyarországon. Látnivaló, hogy mi a különbség „Ófelsége hadseregének katonái” és „rongyos civilbagázs” között. Csak az a kár, hogy „Ófelsége hadseregének” költségeit is a „rongyos civil bagázs”-nak kell kiizzadnia.

Betörés fényes nappal. Lapunk zárta-kor értesülünk, hogy a városháza szomszédságában lévő Holczer-féle bőrkereskedésben, szerdán, a déli órákban, amikor az üzlet zárva volt, betörők jártak, s elvitték a kasszában lévő pénzt. A rendőrség megindította a nyomozást. A további részletekről majd a jövő számban referálunk. A nyomozásnál „közreműködnek” a Vagyonőrző Vállalat rendőrökutjai is.

Sport hírek. A Zombori Sport Egylet és a Szegedi Athletikai Club I. b) csapata között a múlt vasárnap végbe ment mérkőzés eredménye: 8 : 3 a zomboriak javára. A fényes győzelem nagy és méltó örömet keltett a zomboriak körében. A Zombori Munkás Testedző Egyesület szintén vasárnap mérkőzött az „Ideál” sportklubbal. Eredmény: 6 : 3 a Munkás Testedző javára.

Augusztus 15-én, pénteken, a Zombori Munkás Testedző Egyesület mérkőzik a Zombori legényegylet I. csapatával. Belépődíj: ülőhely 80 fillér, állóhely 60 és 40 fillér, diák és katonai jegy 30 fillér.

Augusztus 17-én, vasárnap, délután a Zombori Sport Egylet mérkőzik az eszéki „Sokol” I. csapatával.

A Sport Egylet ezután a mérkőzéseknél kétféle — 60 és 40 filléres — állóhelyi jegyet bocsát ki. A 60 filléres a fényes felén, a 40 filléres pedig a korcsolyató partján. Az ülőhelyek ezután számozva lesznek. Sportjegyet jövőre csak az igazolvány előmutatása mellett adnak ki.

Pályázat kiházasítási segélyre. Zombor szabad királyi város polgármestere, mint a Stein Janka (Hanni) féle kiházasítási alapítvány adományozó bizottságnak elnöke az alapítvány jövedelméből egy 400 (négy száz) koronányi kiházasítási segélyre pályázatot hirdet. A segélyre kizárólag izraelita vallású, vagyontalan s erkölcsi tekintetben kifogástalan, jegyben járó zombori hajadonok pályázhatnak. A pályázati kérvények, a város polgármesteréhez címezve, bezárólag folyó évi augusztus hó 24-éig nyújtandók be.

Talált tárgy. Három darab járlat és egy kendő került a rendőrséghez, mint talált tárgy. A tulajdonos jelenkezzék a kapitányságnál.

Koleraeset Bácskában. Titelről jelentik, hogy ott meghalt egy ember — koleraiban. A fényes veszedelem tehát itt van már a szomszédságunkban. Megijedni azonban nem kell, de félni jó és a szokásos óvintézkedésekhez alkalmazkodni mindenesetre tanácsos.

Mérsékelt áru jegyek a szentistván-napi ünnepre. Az államvasut a Szent István napi ünnep alkalmából Budapestre, mind a három kocsis osztályban és — az expressz vonatok kivételével — minden személyszállító vonatra 30 százalékkal mérsékelt áron menetérti jegyeket bocsát ki. A jegyek augusztus 18-tól legkésőbb 20-án reggel 9 óráig Budapestre érkező vonatokon érvényesek, kiadásuktól számított 5 napig; úgy azonban, hogy a visszautazás legkorábban augusztus 20-án délután történhetik. Az utazás megszakításának sem jövet, sem menet helye nincs. Gyermekek részére külön kedvezményt nem adnak.

A galántai mótóros eke bemutató. Az országos magyar gazdasági egyesület f. hó 10-én Galántán báró Kufner Sándor birtokán mótóros szántóversenyt rendezett. 30-nál több különböző rendszerű mótóros eke lett bemutatva. Tekintettel a Bácska nagyobb mérvű kukorica és cukorrépa termelésére, így a talaj mélyebb megművelésének biztosítására a Bács-bodrog vármegyei gazdasági egyesület Galántára (Pozsony m.) tanulmányi kirándulást rendezett. A kiránduláson Inhoff József egyesületi titkár vezetésével 13 gazda vett részt, akik f. hó 9-én az egész napot a mótóros szántógépek tanulmányozására fordították. A tanulmányi kiránduláson a következők vettek részt: Faragó József Kossuthfalva, Róth Dániel, Trüszler Fülöp, Francz József, Berchtold Fülöp, Falkenstein Krisztian, Schmidt Jakab Kiskér, Ditrich János, Hruszecz János, Konradt Jakab, Volweiter Károly, Hettesheimer Henrik, Schlarb Fülöp, Ditrich Konradt, Gerhardt Jakab, Müller Fülöp Öszivác, Frick Pál Ujverbász, Malaczko János Bácskeresztur.

Tulbuzgó csendőr. Palánkáról írják: Furcsa eset történt a minap egy Aradról jött fiatal emberrel, aki Palánkáról át akart menni Ilokra a tanárjához, hogy egy vizsgájára előkészíttesse magát. A kompba beszállni készülő fiatal embert azonban az ott szolgálatot teljesítő csendőr (kémet gyanítván benne) igazolásra szólította fel, aki megnevezett egy palánkai tisztviselőt, akinél szállva volt. A csendőr ennek dacára bekísérte a fiatal embert az őrszobába, ott két órán át faggatta, tetőtől-talpig átmotozta, podgyászát is alaposan megvizsgálta. Végre a letartóztatott ártatlan fiatal embert az ismerősei úgy szabadították ki, hogy a járási őrmesternél eljártak az érdekében, aki telefonon utasítást adott a tulbuzgó csendőrnek, hogy meggyőzött áldozatát bocsássza szabadon.

A beiratások a zombori Krump-féle magánpolgári leányiskolába folyó évi szeptember hó 1-én kezdődnek délelőtt 9 órakor. Reggel 8 órakor lesznek a javító vizsgálatok. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, a polgári iskola 2. osztályába, akik az elemi iskola 6. osztályáról hoznak bizonyítványt, a polgári iskola 3. osztályába iratkozhatnak, ha a megfelelő felvételi vizsgát leteszik. A felvételi vizsga díjtalan. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató.

Zombor szab. kir. város államilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember 6., 7. és 8-án történik, mindenkor 9—12 óráig. Az alsó (1.) osztályba azok vehetők fel, akik a közép vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték. A helybeli tanulók tandíja 80 korona, a vidékieké 100 korona, amelyet félévénként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulónak fizetni kell: felvételi díj címén 4 koronát, az orsz. tanári nyugdíjalapra 6 koronát, az ifj. könyvtárra 2 koronát és az év végén kiadandó értesítőért 1 koronát. *Szegény sorsu, jó magaviseletű és jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és esetleg iskolai könyveket is kapnak.* Tekintettel arra, hogy a késői jelentkezések miatt minden évben sok tanulót vagyunk kénytelenek visszautasítani, *figyelmeztetjük különösen a zombori szülőket, hogy fiaik felvételét, előjegyzetés után, már most biztosítsák.* Előjegyzéseket az egész nagy szünet alatt elfogadunk, amely alkalommal a felvételi, könyvtári és értesítői díjak, összesen 7 korona előre lefizetendők. Minden egyébre nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

426/1913. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbíróház 1912. évi Sp. II. 28/2. számú végzése következtében dr. Lallosevits János zombori ügyvéd mint kirendelt ügygondnok 420 korona s jár. erejéig 1912. évi december hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2080 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tengeri, 2 ló, szekér szalma; tengeri, vetőgép; tengeri, sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járásbíróház 1913-ik évi V. 341/4. számú végzése folytán 420 korona 00 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 156 kor. 46 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Sztapáron leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 29. napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Apatinban, 1913. évi aug. hó 7-én.

Mesterházy Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Egy jó forgalmu
szatócs üzlet
italméréssel
családi okok miatt
átadó.
Bővebbet Juhász-utca 33. sz.
139-2-2

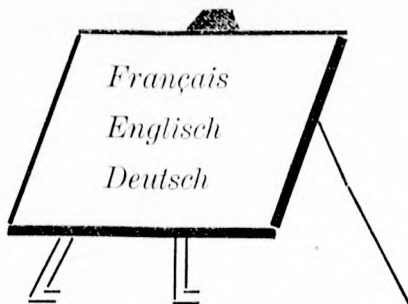
Körszolgát keres
a zombori függetlenségi kör.
Javadalmazás: 480 korona készpénz, lakás, fűtés, világítás. Aki a magyar nyelven kívül a német és bunyevác nyelvet is ismeri, előnyben részesül. Csak nős emberek pályázhatnak. A kérvények **a kör gazdájánál** nyújtandók be, aki az érdeklődőknek a további felvilágosításokat is megadja. 4-3

Női szabónő.
Minden legkényesebb igényeknek is megfelelő francia toaletteket, valamint a legfinomabb fehérneműek varrását jutányos árban elvállalom. 137-*—4 Szives pártfogást kér
özv. Árvay Alajosné,
okl. szabónő. (Apolló-utca 18. sz. Udvar.)

**Kristálytisztá
MŰJEGET**
bármilyen mennyiségben házhoz szállítja az „U n i ó“ jéggyár.
Telefon: 112. 88-*—24

MODERN NYELVISKOLA.**METHODE BERLITZ.**

ANGOL, FRANCIA, NÉMET ÉS OLASZ LECKE. **Kis kurzusok, egyes leckék és társalgás. Nyelvtan, irodalom kereskedelmi levelezés és fordítás.**

Mérsékelt árak szept. 15-ig.

Naponta ingyen próba óra.
Az angol tanítás június hó 15-én megkezdődött ::

Beiratkozások naponta délelőtt 9—10-ig, délután 6—7-ig lehet Széchenyi István-körút 23. szám alatt.
104-*—16

Mari Lajos,
igazgató.

Megbízható, kitűnő szerkezetű**kecskeméti****borsajtót**

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezete mint az O. K. H. tagja gyarából. Az :-:

Ipari és Háziipari szövetkezetek**Beszerező és Értékesítő Központja**

BUDAPEST, VIII., József-körút 36. szám.
Tessék árjegyzéket kérni.
143-10-2

Négy szobás lakás,

a szükséges mellékkeliségekkel, a Csihás Benő-utcai Stebler-féle házban, november hó 1-re **kiadó.**

Értekezni lehet **Sztrilich Zsigmond** földbirtokossal, a függetlenségi kör elnökével. 4-3

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt, az Elite kávéház mellett moder-nül és fényesen berendezett borbély és fodrász üzletet nyitottam, hol is minden e szakmába vágó munkát vendégeim teljes megelégedésére fogom végezni. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel
JÁGER FERENC, üzlettulajdonos.

Eladó ház.**Kulcs-utca 14. sz.**

135-3-3

HÁZ
szabad kézből
ELADÓ.

Bővebbet Bogisits Istvánnál,
Bezdáni-ut 50. szám.

ELADÓ HÁZTELKEK.
Ujzombor átellenében, a Thökölyi-uton, az ugynevezett VILLA TELEP tőszomszédságában :: **55 HÁZTELEK**
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
ELADÓ.
Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos
Benya Antal,
ZOMBOR, Kalap-utca 31.
52-35-35